

RfC W-1402-0031 - Definitie van waterbodem up-to-date maken

Algemeen

Update ronde	Status	Publicatiedatum	Sluitingsdatum	Impact
December 2014	Doorgevoerd	17-12-2014		MIDDELGROOT

Inhoud

Onderdeel	Details
Werkveld (Kennisgebied)	Watersysteembeheer
Omschrijving wijzigingsvoorstel:	Aanpassing Aquo-lex: Nieuwe definitie van de term 'waterbodem' toevoegen. Het betreft de definitie zoals gehanteerd in het kader van de Waterwet. Op de volgende pagina('s) wordt het wijzigingsvoorstel uitgewerkt.
Voordelen	Definitie van waterbodem zoals gehanteerd in het kader van de Waterwet ook beschikbaar in Aquo.
Nadelen	- In de tekst van de Waterwet is geen definitie van waterbodem opgenomen. Daar is wel behoefte aan in het werkveld, en daarom heeft Helpdesk Water een definitie opgesteld voor waterbodem, zoals (juridisch) geldend in het kader van de Waterwet. - Hoe meer definities van waterbodem er in Aquo-lex zitten, hoe minder eenduidig dit begrip is binnen de Aquo-standaard. In de huidige situatie bevat Aquo-lex drie definities van waterbodem.
Advies IHW	Het opnemen van de definitie zoals gehanteerd in het kader van de Waterwet naast de definitie uit de (voormalige) WVO maakt de verschillen tussen informatie verzameld binnen de twee wetten inzichtelijk. Daarmee is het verstandig beide begrippen op te nemen als subtypen (specialisatie) van het meer generieke begrip 'waterbodem'. Naast de definitie van waterbodem zoals gehanteerd in het kader van de Waterwet dienen ook de definities van oppervlaktewaterlichaam en droger oevergebied uit de Waterwet opgenomen te worden in Aquo; zonder deze definities is de definitie van waterbodem zoals gehanteerd in het kader van de Waterwet niet te begrijpen.
Nota van Commentaar	Er is bezwaar geuit tegen de definitie van 'waterbodem' zoals geldend in het kader van de Waterwet, maar die kan niet worden aangepast door IHW. Het advies van IHW is om het wijzigingsvoorstel aan te passen zoals hieronder beschreven, en in die vorm door te voeren. De definitie van waterbodem zoals gehanteerd in het kader van de Waterwet zal niet zomaar aangepast kunnen worden, en de behoefte vanuit het werkveld om deze definitie te kunnen gebruiken binnen Aquo weegt zwaarder dan het feit dat hij afwijkt van de generieke definitie van waterbodem. Zie de Nota van Commentaar voor het ingediende commentaar en afweging daarvan. <u>Aanpassing aan het wijzigingsvoorstel:</u> Om de kans op verwarring te minimaliseren, en de generieke definitie van waterbodem zo helder mogelijk te maken, stelt IHW voor om de volgende tekst toe te voegen aan de toelichting op de generieke definitie van het begrip waterbodem: "De oevers van het oppervlaktewaterlichaam (sloot, rivier, meer, enzovoorts) behoren niet tot de waterbodem."
Opmerking CCvD-D	"Opgemerkt wordt dat de motivatie niet helemaal consistent is. Is de wijziging wel of niet wetgeving gedreven? In geval van wijzigingen als gevolg van wet & regelgeving is het CCvD automatisch volgend. In dit geval is de wijziging niet wetgeving gedreven"

	IHW: dit commentaar is in het voorstel verwerkt. De wijziging is wetgeving gedreven, met de kanttekening dat het begrip 'waterbodem' niet in de wettekst van de Waterwet wordt gedefinieerd, maar in het kader van deze wet een afwijkende betekenis heeft die volgt uit de definities van 'oppervlaktewaterlichaam' en 'droger oevergebied', die wel in de wettekst staan.

Impact

Aquo-onderdeel	Voorgestelde wijziging	Van toepassing op
Aquo-lex	1) Nieuwe definitie van de begrip 'waterbodem' toevoegen, zoals gehanteerd in de kader van de Waterwet. 2) De oude generieke definitie, gebruikt in het kader van de WVO veranderen in een specifieke definitie. 3) Nieuwe generieke definitie van 'waterbodem' toevoegen 4) De Waterwet definities van de begrippen 'oppervlaktewaterlichaam' en 'droger oevergebied' toevoegen.	het begrip 'waterbodem'

Indiening

RfC nummer	Omschrijving	Indiener	Organisatie
W-1404-0031	Definitie van waterbodem up-to-date maken	M. Tuil	Tijhuis Ingenieurs B.V.

Planning update (zie voor meer informatie het menu Aquo-wijzigingen op www.aquo.nl)

Indienen RfC's	Consultatie gebruikers (Ronde 1)	Consultatie gebruikers (Ronde 2)	Update afgerond
{periode}	november 2014	n.v.t.	december 2014

1 Wijzigingsvoorstel

1.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

De wet Verontreiniging Oppervlaktewateren (WVO) is vervangen door de Waterwet.

Er is behoefte om de definitie van het begrip 'waterbodem' zoals gehanteerd in het kader van de Waterwet toe te voegen aan de Aquo-standaard. Zodoende kan er onderscheid worden gemaakt tussen de betekenis van 'waterbodem' zoals gehanteerd in het kader van de Waterwet en andere relevante definities van dit begrip, waaronder de oudere definitie gebruik in het kader van de WVO.

De voorgestelde uitwerking is om een nieuwe definitie van waterbodem toe te voegen, dit is de definitie zoals gehanteerd in het kader van de Waterwet. Let wel: de wettekst van de Waterwet geeft geen definitie van het begrip waterbodem, maar vanuit het werkveld en juridisch oogpunt is er wel behoefte dit begrip in het kader van de Waterwet te definiëren. Daarom heeft Helpdesk Water (www.helpdeskwater.nl), een onderdeel van de Rijkswaterstaat Waterdienst, een definitie opgesteld. Het voorstel is om die op te nemen in Aquo.

Naast de definitie van waterbodem zoals gehanteerd in het kader van de Waterwet dienen ook de definities van oppervlaktewaterlichaam en droger oevergebied uit de Waterwet opgenomen te worden in Aquo: zonder deze definities is de definitie van waterbodem zoals gehanteerd in het kader van de Waterwet niet te begrijpen.

De oude definitie (Aquo-lex term) wordt hernoemd tot 'waterbodem (Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren)', zodat het verschil tussen de verschillende definities van 'waterbodem' die in Aquo-lex voorkomen helder is.

Op dit moment is de term 'waterbodem (Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren)' de generieke term voor waterbodem in Aquo. In dit wijzigingsvoorstel wordt hij veranderd in een specifieke term, oftewel een specialisatie van de generieke term 'waterbodem'. Zodoende staat hij hiërarchisch op hetzelfde niveau als de term 'waterbodem (Waterwet)'.

De consequentie hiervan is dat er een nieuwe generieke definitie van 'waterbodem' moet worden toegevoegd. De definitie die hiervoor wordt voorgesteld is die uit de Van Dale: "bodem van een sloot, rivier, meer, enzovoorts"

Afbakening

Er zijn naast waterbodem een 20-tal andere termen in Aquo-lex waarin wordt verwezen naar de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren of "WVO", de afkorting daarvan. Alleen de term waterbodem en andere direct daarmee samenhangende termen vallen binnen de scope van dit RfC.

1.2 Wijzigingen op Aquo-lex

Begrip	Gewijzigd deel	Oud	Nieuw	Motivatie
waterbodem	Begrip	waterbodem	waterbodem (Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren)	Duidelijk onderscheid aanbrengen tussen de verschillende definities voor waterbodem in Aquo-lex. De oude definitie van waterbodem, gebruikt in het kader van de WVO, wordt niet verwijderd, omdat er nog Aquo-termen zijn die een relatie hebben met de oude definitie. Ook is deze definitie geldig op documenten en informatie welke is opgesteld onder het regime van de WVO en daarom weliswaar gedateerd maar wettelijk gezien wel juist bij die data. <u>N.B.: alle Aquo-lex gegevens van het oude begrip waterbodem verhuizen mee naar het nieuwe begrip waterbodem (Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren). Het begrip waterbodem blijft bestaan, en wordt hergebruikt voor de nieuwe generieke definitie (zie volgende rijen).</u>
waterbodem	Definitie	-	bodem van een sloot, rivier, meer, enzovoorts	Nieuwe generieke definitie van waterbodem. Nodig omdat de WVO-definitie, de oude generieke definitie, verandert

Begrip	Gewijzigd deel	Oud	Nieuw	Motivatie
				in een specifieke definitie.
waterbodem	Toelichting	-	de oevers van het oppervlaktewaterlichaam (sloot, rivier, meer, enzovoorts) behoren niet tot de waterbodem.	Om kans op verwarring met de andere definities van waterbodem te minimaliseren.
waterbodem	Bron	-	Van Dale (www.vandale.nl), tekstueel aangepast om te voldoen aan de Aquo-lex Praktijkrichtlijn. De letterlijke definitie in de Van Dale luidt: "bodem van een sloot, rivier, meer enz."	bron van de definitie
waterbodem (Waterwet)	Begrip	-	waterbodem (Waterwet)	Nieuw begrip, maakt het mogelijk om de definitie van waterbodem zoals gehanteerd in het kader van de Waterwet te gebruiken binnen Aquo.
waterbodem (Waterwet)	Definitie	-	bodem en oevers die behoren tot het oppervlaktewaterlichaam.	
waterbodem (Waterwet)	Toelichting	-	in principe valt alles wat binnen oppervlaktewaterlichamen is gelegen onder het begrip waterbodem. Hierop is een uitzondering, namelijk de drogere oevergebieden. Drogere oevergebieden worden tot de landbodem gerekend en daarop is de Wet bodembescherming van toepassing. Drogere oevergebieden behoren echter wel tot het waterstaatswerk, zodat onder meer de gedoogplichten van hoofdstuk 5 van de Waterwet daar ook van toepassing zijn. Drogere oevergebieden bestaan alleen voor zover ze uitdrukkelijk zijn aangewezen in de Waterregeling (rijkswateren) of een provinciale verordening (regionale wateren).	
waterbodem (Waterwet)	Bron	-	Helpdesk Water (http://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/waterwet/veelgestelde-vragen/definities-begrippen/@37569/definitie-waterbodem/). De definitie	

Begrip	Gewijzigd deel	Oud	Nieuw	Motivatie
			is tekstueel aangepast om te voldoen aan de Aquo-lex Praktijkrichtlijn.	
oppervlaktewaterlichaam (Waterwet)	Begrip	-	oppervlaktewaterlichaam (Waterwet)	Nieuwe specifieke definitie van het begrip oppervlaktewater, nodig om de Waterwet definitie van 'waterbodem' te kunnen begrijpen.
oppervlaktewaterlichaam (Waterwet)	Definitie	-	samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens deze wet, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna.	
oppervlaktewaterlichaam (Waterwet)	Toelichting	-	de definitie van oppervlaktewaterlichaam is door middel van de Invoeringswet Waterwet in de Waterwet opgenomen. De aanvankelijke definitie is daarmee aangepast. Naast de waterbodem en oevers, maken ook op de grond van de Waterwet uitdrukkelijk aangewezen drogere oevergebieden onderdeel uit van een oppervlaktewaterlichaam. (zie desbetreffende onderdeel uit de memorie van toelichting bij de invoeringswet). Op grond van artikel 6.2, derde lid Waterwet (via de Invoeringswet Waterwet opgenomen), worden deze gebieden voor de toepassing van dat artikel niet gerekend tot het oppervlaktewaterlichaam waarin zij zijn gelegen. In deze drogere oevergebieden is voor het waterkwaliteitsaspect de Wet bodembescherming van toepassing. Als er echter in de drogere oevergebieden kleine wateren (sloten en plassen) zijn gelegen, moeten deze voor de toepassing van artikel 6.2 Waterwet wel worden beschouwd als oppervlaktewaterlichaam en is de Wet bodembescherming op de bodem en oevers van die wateren weer niet van toepassing. Het is niet verplicht over te gaan tot het aanwijzen van drogere oevergebieden. De meest omvangrijke drogere oevergebieden bevinden zich in het rivierbed van de rijksrivieren. De rijksrivieren	

Begrip	Gewijzigd deel	Oud	Nieuw	Motivatie
			worden volgens artikel 3.1 lid 2 Waterwet begrensd door de buitenkruinlijn van de primaire waterkeringen, of door hoogwaterkerende gronden. De lijn van hoogwaterkerende gronden langs de onbedijkte rivieren omvat het gebied dat eenmaal per 1250 jaar onder water staat. Dit is een veel groter gebied dan het gebied dat van oudsher onder het waterkwaliteitsbeheer van het Rijk valt. De gebieden waar het Rijk geen waterkwaliteitsbeheer voert, maar die wel binnen de lijn van hoogwaterkerende gronden vallen, zijn op de kaartbijlagen bij de Waterregeling aangewezen als drogere oevergebieden. Drogere oevergebieden zijn ook te vinden op andere locaties, zoals in de uiterwaarden langs de bedijkte rivieren, langs het IJsselmeer en in regionale oppervlaktewaterlichamen. In drogere oevergebieden gelden de regels van de Waterwet over het lozen niet, maar vanuit waterveiligheidsoptiek zijn in deze gebieden wel beheermaatregelen van kracht.	
oppervlaktewaterlichaam (Waterwet)	Bron	-	Waterwet; Bron van de toelichting: Helpdesk Water (http://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/handboek-water-0/wetgeving/waterwet/begrippen-algemene/item-110685)	
droger oevergebied (Waterwet)	Begrip	-	droger oevergebied (Waterwet)	Nieuw begrip, nodig om de Waterwet definitie van 'waterbodem' te kunnen begrijpen.
droger oevergebied (Waterwet)	Definitie	-	grond binnen een oppervlaktewaterlichaam die bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur is aangewezen als droger oevergebied.	
droger oevergebied (Waterwet)	Toelichting	-	de Waterwet beschrijft alleen dat een deel van een oppervlaktewaterlichaam kan worden aangewezen als droger oevergebied. Er wordt geen definitie gegeven van de onderscheidende kenmerken of eigenschappen. Zoals	

Begrip	Gewijzigd deel	Oud	Nieuw	Motivatie
			Helpdesk Water het stelt: Drogere oevergebieden worden tot de landbodem gerekend en daarop is de Wet bodembescherming van toepassing. Drogere oevergebieden behoren echter wel tot het waterstaatswerk, zodat onder meer de gedoogplichten van hoofdstuk 5 van de Waterwet daar ook van toepassing zijn. Drogere oevergebieden bestaan alleen voor zover ze uitdrukkelijk zijn aangewezen in de Waterregeling (rijkswateren) of een provinciale verordening (regionale wateren). De meest omvangrijke drogere oevergebieden bevinden zich in het rivierbed van de rijksrivieren. De rijksrivieren worden volgens artikel 3.1 lid 2 Waterwet begrensd door de buitenkruinlijn van de primaire waterkeringen, of door hoogwaterkerende gronden. De lijn van hoogwaterkerende gronden langs de onbedijkte rivieren omvat het gebied dat eenmaal per 1250 jaar onder water staat. Dit is een veel groter gebied dan het gebied dat van oudsher onder het waterkwaliteitsbeheer van het Rijk valt. De gebieden waar het Rijk geen waterkwaliteitsbeheer voert, maar die wel binnen de lijn van hoogwaterkerende gronden vallen, zijn op de kaartbijlagen bij de Waterregeling aangewezen als drogere oevergebieden. Drogere oevergebieden zijn ook te vinden op andere locaties, zoals in de uiterwaarden langs de bedijkte rivieren, langs het IJsselmeer en in regionale oppervlaktewaterlichamen. In drogere oevergebieden gelden de regels van de Waterwet over het lozen niet, maar vanuit waterveiligheidsoptiek zijn in deze gebieden wel beheermaatregelen van kracht.	
droger oevergebied (Waterwet)	Bron	-	Waterwet, artikel 3.1, lid 3. De definitie is tekstueel aangepast om te voldoen aan de Aquo-lex Praktijkrichtlijn. De letterlijke definitie in de Waterwet luidt: "Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen gronden binnen een oppervlaktewaterlichaam worden	

Begrip	Gewijzigd deel	Oud	Nieuw	Motivatie
			aangewezen als drogere oevergebieden als bedoeld in de begripsomschrijving van oppervlaktewaterlichaam in artikel 1.1." Bron van de toelichting: Helpdesk Water. - http://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/waterwet/veelgestelde-vragen/definities-begrippen/@37569/definitie-waterbodem/. - http://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/handboek-water-0/wetgeving/waterwet/begrippen-algemene/item-110685	

1.3 Referentiedocumenten

Identificatie	Naam